

ROMANIA
MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Cabinet adjunct al procurorului general

Nr. 1008/C/5520/2010

23 august 2010

Doamnei

Secretar de Stat, *LIDIA BARAC*
MINISTERUL JUSTIȚIEI

Stimată doamnă secretar de stat,

Având în vedere întâlnirea grupului de lucru, din data de 26 iulie 2010, pentru a pregăti și facilita activitatea complexă de modificare a Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, cu modificările și completările ulterioare, apreciem ca pozitivă inițiativa Ministerului Justiției pentru crearea funcțiilor de grefier principal, grefier administrativ și grefier asistent.

Considerăm că este necesară armonizarea legislației naționale cu cea europeană, precum și lărgirea sferei de activitate a grefierului, dar și specializarea acestuia pe anumite domenii, astfel încât să poată duce la îndeplinire, în mod responsabil, o parte din atribuțiile judecătorilor / procurorilor.

Față de materialul transmis de Ministerul Justiției referitor la sistemele judiciare europene, propunem unele observații pe marginea modelului european al grefierului ce se dorește a fi implementat.

Se remarcă faptul că întreg materialul cuprinde o analiză a personalului auxiliar din instanțe după cum rezultă din „Cartea verde a grefierului european” care tratează cu precădere modelul grefierului german – rechtspfleger, precum și câteva rapoarte ale unor magistrați și grefieri, formatori la Școala Națională de

Grefieri, cu privire la activitatea grefierului din Republica Federală a Germaniei și din Portugalia, dar și un raport al Consiliului Superior al Magistraturii privind vizita de studiu în Olanda. Cu precădere, materialul transmis Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție tratează situația grefierului de instanță care are atribuții complexe și lărgite față de modelul românesc, referirea la grefierii din parchete fiind extrem de succintă.

Pe de altă parte, dacă luăm modelul grefierului german, „rechtspfleger”, observăm că acesta deține o funcție publică de stat sau de colectivități locale, iar transferul de sarcini de la judecător la grefier s-a făcut printr-o lege din 1995. Acest statut se regăsește aproape în toate țările din Europa.

În materie, pentru parchete, conform modelului european, grefierii au atribuții în executarea pedepselor (cu eliberarea mandatelor de arestare și a avizelor de căutare, au autoritatea de amânare sau de eșalonare a pedepselor, emit decizia de executare a pedepselor, sau de înlocuire a pedepselor privative de libertate cu munca în folosul comunității).

Pentru instanțe, însă, modelul grefierului „rechtspfleger” care funcționează în Germania (și Austria) este oportun, întrucât atribuțiile acestuia sunt similare cu ale grefierilor din cadrul proiectului pilot privind „transferul sarcinilor de la judecător la grefier” care a demarat în anul 2008, în România, la o inițiativă din cursul anului 2007. Din păcate pentru unitățile de parchet, acest proiect a vizat numai instanțele de judecată. Independent, însă, de noțiunea grefierului principal la care face trimitere proiectul de modificare a Legii 567/2004 pe care Consiliul Superior al Magistraturii l-a trimis Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, încă din luna ianuarie a anului 2010 și, fără a aprecia subiectiv, considerăm că noțiunea „grefierului principal” își poate găsi locul deplin și în activitatea de efectuare / supraveghere a urmăririi penale de către procuror. Atribuțiile diferă în cadrul statelor europene. După cum se deduce din materialul evocat, în Portugalia, grefierii din cadrul parchetelor au dreptul de a audia părțile/

martorii din dosar, sau numai de a participa la audierea acestora, de a emite mandate de aducere, precum și de a participa la efectuarea percheziției.

Așadar, cu precizarea că atribuțiile vor fi reglementate într-un viitor regulament de ordine interioară al parchetelor, atribuțiile grefierului principal pot fi de mare ajutor procurorului în cursul efectuării urmăririi penale.

Existența alături de procurori (judecători), a unui personal competent, cu funcții și cu statut – recunoscute – este o condiție esențială pentru funcționarea eficace a parchetelor (instanțelor), a întregului aparat judiciar. Grefierul trebuie să fie un garant al onestității și flexibilității unor structuri juridice funcționale. În acest sens, este de mare importanță un spectru larg de atribuții pentru grefieri, autonomie și independență, conlucrare efectivă cu alte structuri juridice, respectiv cu judecători și procurori. Spectrul larg de atribuții, marea disponibilitate și poziția sa trebuie să ofere posibilitatea grefierului ca în cadrul parchetelor (instanțelor) să rezolve o mare parte din problemele aflate pe rol.

Considerăm că sporirea rolului și responsabilităților grefierului ar putea conduce, într-adevăr, la înlăturarea disfuncționalităților judiciare.

Este adevărat că modelul grefierului european privește cu precădere instanțele, întrucât cauza dedusă judecătii este deja construită, fie ea civilă (cu toate ramurile dreptului derivate din dreptul civil) sau penală.

Cu excepția dosarelor penale, cererea de chemare în judecată ca și întâmpinarea, precum și probațiunea propusă de părți sau din oficiu, construiesc cauza în care se pronunță judecătorul. În materie penală, cu atât mai mult, întrucât instanța este sesizată prin rechizitoriu care este actul prin care se termină urmărirea penală, urmând să înceapă cercetarea judecătorească.

Parchetele, însă, au o activitate specifică, întrucât atât efectuarea urmăririi penale cât și supravegherea ei, impun o desfășurare evolutivă, pas cu pas, de multe ori pornind de la simpla sesizare, aspect care la o primă vedere ne poate conduce la ideea că în activitatea procurorului nu este loc pentru nicio

„imixtiune”, procurorul neputând ceda din atribuțiile sale grefierului, întrucât se prezumă că este singurul care cunoaște speța, evoluția ei și actele de urmărire penală a căror necesitate apare pe parcurs.

Și cu toate acestea, procurorul poate fi ajutat substanțial de către grefierul principal (sau cum se va numi acesta, în final), care îl asistă de la începutul cauzei, în efectuarea actelor de urmărire penală, evident, având o bună cunoaștere a cauzei.

Astfel, cu titlu de exemplu în instrumentarea dosarului penal grefierul principal ar putea să facă următoarele activități :

- fișarea dosarelor pentru prezentarea materialului de urmărire penală (trebuie observat că aceste fișe sunt de un real ajutor procurorului de ședință care va susține cauza, în fața instanței de judecată);

- redactarea, în concept, a referatelor de arestare preventivă;

- redactarea, în concept, a comunicărilor plângerilor contra soluțiilor, întemeiate pe disp. art. 275 – 278 C.p.p., cu explicarea stării de fapt din rezoluția / ordonanța dată de procuror (atunci când a soluționat cauza); fișarea dosarului prin prisma criticilor aduse în plângerea formulată de persoana nemulțumită ;

- studiul doctrinei și al jurisprudenței și expunerea acestora procurorului pentru a-l ajuta la încadrarea juridică corespunzătoare ca și în actele și măsurile pe care le va lua;

- redactarea, în concept, conform unor proiecte care vor fi examinate apoi de procuror, a materialelor care compun căile de atac;

- redactarea, în concept, a referatelor de percheziție, precum și a celor de prelungire a autorizațiilor emise de instanțe într-o atare situație;

- redactarea, în concept, a referatelor privind solicitarea autorizațiilor de interceptări și înregistrări audio-video.

Pentru procurorul de ședință ar fi utilă și întocmirea fișelor de ședință, dar având în vedere că dosarul a fost fișat în vederea prezentării materialului de

urmărire penală, apreciem că nu mai este necesară o nouă fișare a lui cu menționarea exactă a probelor, a depozițiilor etc. În afară de aceasta, în anumite unități de parchet, pentru procurorii de ședință funcționează un program informatizat care a fost avut în vedere tocmai pentru evidența și cunoașterea exactă a dosarului penal dedus judecății.

Evident că aceste atribuții pot fi extinse sau modificate ulterior, în funcție de aspectele practice care trebuie cuprinse într-un program pilot care ar fi necesar să se desfășoare și în unele parchete din Ministerul Public.

Cu deosebită considerație,

ADJUNCT AL PROCURORULUI GENERAL

Gabriela Scutea

ROMÂNIA, București, Bd. Libertății nr. 12-14, sector 5
Tel.: +40-21-319.38.55 Fax: +40-21-319.38.79 Pagină web: www.mpublic.ro